

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/759/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114206191
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114206191.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a členiek senátu JUDr. Ivety Jankovičovej a JUDr. Daši Kontríkovej v právnej veci žalobcov: 1. X. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., K. K. X, 2. X. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., H. XX, v konaní obaja zastúpení advokátom JUDr. Ing. Miroslavom Kadúcom, so sídlom Trnava, Vajanského 40, proti žalovanému: X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., L. XX, o zaplatenie 36.513,31 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu v 1. rade proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 18. septembra 2014 č.k. 14C/49/2014-30, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaný má voči žalobcom **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovia v súdom stanovenej lehote nezaplatili súdny poplatok, preto konanie zastavil v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). O náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

2. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca v 1. rade. Oznamil súdu, že dňa 21.10.2014 postúpil pohľadávku voči žalovanému občianskemu združeniu brániťsaoplatí.sk. Žiadal teda, aby súd rozhodol o zmene účastníka na strane žalobcov tak, že namiesto žalobcu v 1. rade X. O. bude v konaní ako žalobca v 1. rade vystupovať postupník občianske združenie brániťsaoplatí.sk. Postupník je občianskym združením, ktorého predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľa a v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch sú organizácie založené za účelom ochrany spotrebiteľa oslobodené od súdnych poplatkov. Z tohto dôvodu žiadal o pripustenie zmeny účastníka, zrušenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie a vrátenie veci tomuto súdu na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)), postupujúc podľa § 470 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 470 ods. 2 veta prvá CSP v spojení s § 357 písm. a) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP á contrario) a dospel k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

4. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré považuje za vecne správne. Je nesporné, že žalobcovia mali povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh, ktorú nespĺnili, preto súd prvej inštancie správne v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch konanie zastavil.

6. Žalobca v 1. rade však spolu s odvolaním navrhol zmenu subjektov konania, nakoľko svoju pohľadávku voči žalovanému postúpil občianskemu združeniu brániťsaoplatí.sk, ktoré je združením na ochranu spotrebiteľa. Súdny poplatok však nezaplatil s odôvodnením, že nový žalobca v 1. rade je od súdnych poplatkov oslobodený, nakoľko je združením na ochranu spotrebiteľov.

7. Podľa čl. 5 CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným preťahom v konaní.

8. Podľa dôvodovej správy k čl. 5 CSP ide o procesný ekvivalent zákazu zneužitia subjektívnych práv, ktorý je latentne prítomný v európskych právnych poriadkoch, napr. aj v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súdu umožňuje odmietnuť konkrétne procesné úkony, ktoré sú zjavným zneužitím práva, či neprihliadnuť na ne alebo ich dokonca procesne sankcionovať.

9. Podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch od poplatku sú oslobodení nadácie a charitatívne organizácie, humanitárne organizácie, ekologické organizácie a združenia pôsobiace na ochranu spotrebiteľov.

10. Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c) vychádza zo zásady, že verejnoprávne činnosti, t.j. činnosti, ktoré sa vykonávajú vo verejnom záujme subjektmi na ten účel zriadenými, sú od poplatku oslobodené. Novela zákona o súdnych poplatkoch (zákon č. 621/2005 Z.z.) rozšírila okruh osôb oslobodených podľa ods. 2 písm. c) o združenia pôsobiace na ochranu spotrebiteľov. Dôvodom bola skutočnosť, že združeniam založeným na ochranu spotrebiteľov sa novelou zákona o ochrane spotrebiteľa (zákonom č. 451/2004 Z.z.) priznalo právo uplatniť práva spotrebiteľov na súde (pozri § 26 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa). Toto oprávnenie združení na ochranu spotrebiteľov je činnosťou vo verejnom záujme, podobne ako je to v prípade charitatívnych, humanitárnych a ekologických organizácií. Teda účelom oslobodenia od súdnych poplatkov združení pôsobiacich na ochranu spotrebiteľa bolo, umožniť týmto združeniam vystupovať v konaniach, v ktorých chránia práva spotrebiteľov, prípadne aj v ďalších konaniach, ktoré súvisia s ich činnosťou, a nezaťažovať ich súdnymi poplatkami vzhľadom na skutočnosť, že nejde o podnikateľské subjekty, ale o združenia pôsobiace vo verejnom záujme.

11. Pohľadávka žalobcu v 1. rade je pohľadávkou vzniknutou z pôžičky medzi dvomi fyzickými osobami, žalobca v 1. rade teda nie je v tomto vzťahu spotrebiteľom. Postúpenie pohľadávky žalobcom v 1. rade občianskemu združeniu zaoberajúcemu sa ochranou spotrebiteľa nemalo nič spoločné s ochranou spotrebiteľa ani s vlastným fungovaním občianskeho združenia. Išlo o čisto účelové postúpenie pohľadávky, keď jediným cieľom bolo vyhnúť sa plateniu vyrubeneho súdneho poplatku využitím osobitného postavenia občianskeho združenia na ochranu spotrebiteľa.

12. Podľa § 80 ods. 1 CSP ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

13. Podľa § 80 ods. 2 CSP súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

14. Odvolací súd teda v zmysle čl. 5 CSP neprihliadal na procesný úkon, ktorým bol návrh na zmenu subjektov konania, nakoľko ho považoval za zjavné zneužitie práva, a o zmene subjektov konania za týchto procesných podmienok nerozhodoval.

15. Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká: podaním žaloby, návrhu, odvolania, žaloby na obnovu konania, dovolania, kasačnej sťažnosti alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom žalobca alebo navrhovateľ, odvolateľ, ten, kto podal žalobu na obnovu konania, dovolateľ a ten, kto podal kasačnú sťažnosť.

16. Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

17. Podľa § 10 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch pre nezaplatenie poplatku súd podľa § 9 konanie nezastaví, ak a) už začal konať vo veci samej, b) došlo k rozšíreniu žaloby, rozšíreniu návrhu, k podaniu vzájomnej žaloby alebo vzájomného návrhu v tej istej veci po tom, ako začal konať vo veci samej, c) žiada zaplatenie poplatku vo výške odporujúcej úprave podľa tohto zákona, d) vznikla poplatková povinnosť poplatníkovi podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Podľa § 10 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania. Prvoinštančný súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aj vtedy, ak bolo konanie prerušené podľa osobitného predpisu 3f) a správca v ňom pokračuje namiesto poplatníka.

19. V predmetnom konaní žalobcom vznikla podaním žaloby poplatková povinnosť. Nakoľko si ju nespĺnili, súd prvej inštancie konanie zastavil. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca v 1. rade. Odvolací súd odmietol prihliadať na návrh žalobcu v 1. rade na zmenu subjektov konania, nakoľko postúpenie pohľadávky považoval za zjavné zneužitie práva, ktorým sa žalobca v 1. rade snažil obísť právnu úpravu zákona o súdnych poplatkoch. Nakoľko nedošlo k rozhodnutiu o zmene subjektov konania, žalobcom v 1. rade je stále doterajší žalobca v 1. rade Pavol Hrehuš, ktorému vznikla podaním žaloby poplatková povinnosť, ktorú nespĺnil ani do rozhodnutia odvolacieho súdu.

20. Odvolací súd teda odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle § 387 CSP potvrdil.

21. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., vzhľadom na to, že bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

P o u č e n i e :

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).